

Τίτλος μαθήματος	Νεοελληνική Γλώσσα				
Κωδικός μαθήματος	EDU052				
Τύπος μαθήματος	Επιλογής				
Επίπεδο	Προπτυχιακό				
Έτος /Εξάμηνο	-				
Όνομα διδάσκοντα	Δρ. Παναγιώτης Κοσμάς				
ECTS	6	Διαλέξεις/ εβδομάδα	1 (3 ώρες)	Εργαστήρια/ εβδομάδα	-
Σκοπός και στόχοι μαθήματος	<p>Σκοπός του μαθήματος είναι οι φοιτητές και οι φοιτήτριες να μελετήσουν τα στάδια γλωσσικής ανάπτυξης των παιδιών προσχολικής ηλικίας και να διδαχθούν τις βασικές θεωρίες γλωσσικής κατάκτησης, ώστε να αντιληφθούν τις πολλαπλές λειτουργίες της γλώσσας (ως μέσο επικοινωνίας, έκφρασης, κοινωνικοποίησης) εστιάζοντας στην ανάπτυξη του προφορικού τους λόγου.</p> <p>Κατά τη διάρκεια του μαθήματος δίνεται έμφαση στην εξέταση των βασικών εννοιών και θεωριών της επιστήμης της γλωσσολογίας και των εκπαιδευτικών τους διαστάσεων. Απώτερος σκοπός είναι ο εξοπλισμός των φοιτητών και των φοιτητριών με τις απαραίτητες γνώσεις που θα τους επιτρέψουν να δημιουργήσουν κατάλληλα γλωσσικά περιβάλλοντα που ενισχύουν και ενθαρρύνουν τον προφορικό λόγο των παιδιών λαμβάνοντας υπόψιν τις διαφορετικές γλωσσικές και πολιτισμικές τους ανάγκες.</p> <p>Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες εκπαιδεύονται σε σύγχρονα μεθοδολογικά εργαλεία και τεχνικές που ενισχύουν και προάγουν τη γλωσσική κατάκτηση των παιδιών προσχολικής ηλικίας και τον σχεδιασμό προγραμμάτων και δραστηριοτήτων που λαμβάνουν υπόψιν την πολυπολιτισμικότητα και τη γλωσσική ποικιλία στην εκπαίδευση.</p>				
Μαθησιακά αποτελέσματα	<p>Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες, αναμένεται να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Γνωρίζουν τα στάδια γλωσσικής ανάπτυξης και τις θεωρίες γλωσσικής κατάκτησης για τα παιδιά προσχολικής ηλικίας • Κατανοούν τις πολλαπλές λειτουργίες της γλώσσας και τη σημασία τους • Σχεδιάζουν και υλοποιούν εκπαιδευτικές δραστηριότητες που προάγουν τη γλωσσική ανάπτυξη των παιδιών • Γνωρίζουν και εφαρμόζουν στην πράξη σύγχρονα μεθοδολογικά εργαλεία και τεχνικές που προάγουν την ανάπτυξη του λόγου των παιδιών, δίνοντας έμφαση στον προφορικό λόγο 				

	<ul style="list-style-type: none"> • Δημιουργήσουν γλωσσικά περιβάλλοντα που ενισχύουν την φιλιαναγνωσία και την ανάπτυξη του λόγου των παιδιών • Εντοπίζουν τα βασικά χαρακτηριστικά της ελληνοκυπριακής ποικιλίας • Ενσωματώνουν τη γλωσσική και πολιτισμική ποικιλότητα της τάξης ώστε να ενθαρρύνουν τα παιδιά με διαφορετικά γλωσσικά υπόβαθρα να αναπτύξουν τις γλωσσικές τους ικανότητες • Γνωρίζουν τις ατομικές αδυναμίες και ιδιαιτερότητες των παιδιών της τάξης, να αξιολογούν την πρόοδο τους και να διαμορφώνουν κατάλληλες εκπαιδευτικές δραστηριότητες 		
Προαπαιτούμενα	Κανένα	Συναπαιτούμενα	Κανένα
Περιεχόμενο μαθήματος	<ul style="list-style-type: none"> • Βασικές θεωρίες γλωσσικής ανάπτυξης στα παιδιά προσχολικής ηλικίας • Στάδια γλωσσικής κατάκτησης από τη βρεφική μέχρι την προσχολική ηλικία • Ανάπτυξη του λόγου των παιδιών προσχολικής ηλικίας με έμφαση στον προφορικό: προφορικότητα, κατανόηση, λεξιλόγιο, σύνταξη • Οι πολλαπλές λειτουργίες της γλώσσας • Σύγχρονες τεχνικές και μέθοδοι διδασκαλίας της νεοελληνικής γλώσσας στην προσχολική εκπαίδευση • Διδασκαλία της νεοελληνικής γλώσσας με παιγνιώδη τρόπο: παιχνίδια, τραγούδια, παραμύθια, παιχνίδια ρόλων, θεατρικά κ.α. • Τεχνικές παρουσίασης βιβλίων και δημιουργικής αφήγησης για ενίσχυση της φιλιαναγνωσίας σε παιδιά προσχολικής ηλικίας • Πολυγλωσσία στην τάξη: διαχείριση διαφορετικών γλωσσικών υποβάθρων • Μέθοδοι αξιολόγησης, παρατήρησης και καταγραφής των γλωσσικών δεξιοτήτων και της προόδου των παιδιών προσχολικής ηλικίας 		
Μεθοδολογία διδασκαλίας	<ul style="list-style-type: none"> • Διαλέξεις • Ομαδικές και Ατομικές Εργασίες • Συζητήσεις • Χρήση οπτικοακουστικού υλικού 		
Βιβλιογραφία	<p><u>Ελληνική Βιβλιογραφία</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Αρχάκης, Α., & Κονδύλη, Μ. (2004). <i>Εισαγωγή σε Ζητήματα Κοινωνιογλωσσολογίας</i>. Αθήνα: Νήσος • Γούτσος, Δ. (2012). <i>Γλώσσα. Κείμενο, Ποικιλία, Σύστημα</i>. Αθήνα:Κριτική • Δημητρίου, Σ. (2010). <i>Διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας στην προσχολική εκπαίδευση</i>. Αθήνα: Διόνυσος • Καραντζή, Ε. (2008). <i>Ανάπτυξη Γλωσσικών Δεξιοτήτων στην Προσχολική Ηλικία</i>. Θεσσαλονίκη: Κυριακίδης • Πίνκερ, Σ. (2000). <i>Το Γλωσσικό Ένστικτο. Πώς ο νους δημιουργεί τη γλώσσα</i> (Ε. Μούμα, μτφ.). Αθήνα: Κάτοπτρο 		

	<ul style="list-style-type: none"> • Σαραφίδου, Τ. (2003). <i>Θέματα σύνταξης και λόγου της νέας ελληνικής γλώσσας</i> (2η έκδ.). Αθήνα: Αθ. Σταμούλης • Τάφα, Ε. (2001). <i>Η διδασκαλία της γραφής και της ανάγνωσης στην προσχολική και πρώτη σχολική ηλικία</i>. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα • Παπαβασιλείου, Π. (2015). <i>Γλωσσική Αγωγή στην Προσχολική Εκπαίδευση: Θεωρία και Πράξη</i>. Αθήνα: Γρηγόρη • Χατζησαββίδης, Χ. (2012). <i>Νεοελληνική γραμματική: θεωρητικές βάσεις και περιγραφή</i>. Αθήνα: Βάνιας • Χριστίδης, Α.-Φ. (2001). <i>Ιστορία της ελληνικής γλώσσας: από τις αρχές έως την ύστερη αρχαιότητα</i>. Θεσσαλονίκη: Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας – Ινστιτούτο <p><u>Αγγλική Βιβλιογραφία</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Bialystok, E. (2001). <i>Bilingualism in Development: Language, Literacy, and Cognition</i>. Cambridge: Cambridge University Press • Gee, J. P. (2012). <i>Social Linguistics and Literacies: Ideology in Discourses</i> (4th ed.). New York: Routledge • Halliday, M. A. K. (2004). <i>The Language of Early Childhood: Volume 4 in the Collected Works of M.A.K. Halliday</i>. London: Continuum • Snow, C. E. (1999). <i>Language and Literacy Development: What Educators Need to Know</i>. Cambridge, MA: Harvard University Press • Whitehurst, G. J., & Lonigan, C. J. (1998). Child Development and Emergent Literacy. <i>Child Development</i>, 69(3), 848–872
Αξιολόγηση	<ul style="list-style-type: none"> • Παρουσία και συμμετοχή κατά τη διάρκεια του μαθήματος (10%) • Ατομική ή Ομαδική Εργασία (40%) • Τελική Εξέταση (50%) <p>Οι φοιτητές/τριες αξιολογούνται καθ’ όλη τη διάρκεια του εξαμήνου με κριτήριο την παρουσία και τη συμμετοχή τους στις εβδομαδιαίες διαλέξεις.</p> <p>Στην ατομική ή ομαδική εργασία, οι φοιτητές/τριες θα αρχίσουν να εξερευνούν υπάρχουσες δημοσιευμένες και αξιολογημένες έρευνες σχετικές με το θέμα που έχουν επιλέξει. Οι φοιτητές/τριες θα αναλύσουν και θα συνοψίσουν τα βασικά ευρήματα από σχετικές ακαδημαϊκές πηγές, καθώς και θα εντοπίσουν τομείς όπου χρειάζεται περαιτέρω έρευνα ή τα ευρήματα είναι ασαφή.</p> <p>Στο τέλος κάθε εξαμήνου οι φοιτητές/τριες αξιολογούνται με γραπτή εξέταση, όπου καλούνται να απαντήσουν σε σειρά ερωτήσεων που έχουν διδαχτεί και σχετίζεται με το αντικείμενο του μαθήματος.</p>
Γλώσσα	Ελληνική